

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

Extravagantium Communium, Liber Quartus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM,

LIBER QUARTUS. *Quintus*

DE SIMONIA.

TITULUS I. CAPITVLVM PRIMVM.

Pactus vel localia exigentes, & etiam dantes pro religionis ingressu, si sint singulares persone, excommunicationis: si conventus vel capitulum, suspensionis sententia ipso facto incurritur: cuius uirius, vinculi absolutio soli Papa referatur: alius penus in suo robore duraturus, nisi ingredientis aliquid sponte, & sine pactione obsulerint. Quid de personis iam talis labe sedatis, & bonis sic receptis faciendum sit, tandem patefacis.

Urbanus IV. *alias, V.*

Sane multorum fide dignorum relatione didicimus, quod in nonnullis ecclesiis, prioratibus, & aliis locis religionis, tam vinorum, quam mulierum ordinum, regionum & partium diversarum deturbatis, & a canonibus reprobata servatur abusus, quod compersione aliquid recipiuntur ab eis ad observantiam regularem ipsa temeritate presumptuosa pactus seu pacta capitulis & conventibus ipsarum ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, & locorum, aut pecunias, aut localia, seu res alias ipsi ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & locis, seu praesidentibus eis, ex flatu seu consuetudine, quae corruptela est potius dicenda, tribuere compelluntur: Ex quibus decessi ecclesiastica & immunitas religioni detrahitur. Quamplures etiam, tam detractione huiusmodi criminis, quam expensarum onere a sacrae religionis proposito retrahuntur: Ipsaeque ecclesiae, monasteria, & loca famulansium Deo consuetudinis remanens delinunt, & in multorum mentibus scandalum generatur. Nos igitur huic morbo pestifero cupientes, congruum adhibere remedium, & alios penus in talis praesumptis inflicti a iure, in suo robore duramus, penam adijcere graviolem: ut videlicet Abbatis, prioribus, decanis, praepositis & magistris, necnon abbatibus & prioribus, aliisque praesentibus, quos nomine nuncupatis, & eorum officialibus quancumque etiam, ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, domorum & locorum quorumlibet religionum, ordinum etiam militarium, tam exemptorum, quam non exemptorum, quocumque nomine veniant, ac capitulis & conventibus & singularibus personis eorum, tenore praesentium auctoritate Apostolica (quamvis sit eis a

iure inhibita) districtius inhibemus, ne tam a maribus quam a mulieribus, volentibus ingredi eorum religionem, ecclesias, monasteria, prioratus, domos seu loca, in eandem personarum receptione, aut ante vel post illam, quocumque pactus, prandia seu coenas, pecunias, localia, aut res alias, etiam ad usum ecclesiasticum, seu quemvis alium usum alium deputata, vel deputanda, directe vel indirecte petere vel exigere quocumque modo praesumant. Sed eas potius cum omnimoda pietate recipiant, ac in victu & vestitu sicut alias personas suarum ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, domorum, & locorum sincera charitate pertractent. Illa duntaxat quae persona ipsa ingredientis pure & sponte, & plena liberalitate, omnique pactione cessante, dare vel offerre ecclesiis, monasteriis, prioratibus, domibus, & locis huiusmodi voluerint, cum gratiarum actione licite recepturi. Nos enim, qui secus egerint, si sint singulares personae tam dantes, quam accipientes huiusmodi, excommunicationis: si capitulum vel conventus fuerit, suspensionis sententia eis ipso decernimus subiacere: A quibus praeterquam in mortis articulo absolvi nequeant absque sed. Apost. licentia speciali. Ceterum personis illis utriusque sexus, quae iam labe huiusmodi sunt fordatis, earum providentes saluti, de benignitatis gratia eas liberantes, concedimus quod per suos locorum dioecesanorum hac vice duntaxat a crimine huiusmodi & nota infamiae inde contracta auctoritate Apostolica absolvantur: canonica proinde ipsi penitentia salutari impolita, de qua ipsorum discretioni videbitur expedire: & demum cum ipsis, ut in eorum ecclesiis, monasteriis, prioratibus, dignitatibus, & locis licite valeant remanere, misericorditer dispensentur. Insuper ergo personas illas, quae in praemissis recipiendo aliqua contra canonicae sanctiones peccata noscuntur, volentes nos reddere gratiosos: omnia recepta huiusmodi si ad communem usum monasteriorum seu locorum eorum sunt applicata, ea ad dictum usum licite concedimus retineri. Si vero ad specialem usum Abbatum seu abbatissae, prioris aut priorissae, aut alterius singularis personae retineantur, illa venire praecipimus in communi. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrae inhibitionis, constitutionis, concessionis, & praecipii infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si

Vide ea non satis capitulum in ecclesia corpore. Et c. Veniens. non nisi natus, extr. de simon. adde B. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad quatuor argumenta.

quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Roma apud sanctum Petrum 2. Nonas mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno...

CAP. II.

Omnes simoniaci cuiuscunque dignitatis aut status, sum ipso facto excommunicati: nec habent simoniaci per simoniam facte non valent, nec ipse percipiendi fructus tribuunt. Mediatore etiam simonia eadem censura ligantur, qui a solo Papa absolvuntur. Et omnes praelati sunt Romano Pontifici revelandi.

Paulus Venetus Papa II.

Quoniam detestabile scelus simoniaca pravitate tam divinorum quam factorum canonum auctoritas abhorret atque damnet: Nos considerantes quod plures poenarum gravitas, quam Dei timor acere solet a voluntate peccandi, ac summis desideris afflictae, ut horum pestiferum vitium non ex usu solium, sed etiam ex mentibus hominum saltem propter poenarum metum penitus evellatur: praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inherentes, ac etiam omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, privationis, & interdicti sententias, suspensionis, privationis, & interdicti sententias, & pro talibus reputatis contra simoniacos quomodolibet latis, & illos, qui cuiuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, vel praeminentiae fuerint, etiam cardinalatus, patriarchali, episcopali, regali, reginali, vel alia quavis ecclesiastica seu mundana dignitate praefigant, et eorum quemlibet, tam manifestum, quam occultum, quas ipso facto eos incurtere volumus, confirmantes & innovantes Apostolica auctoritate, declaramus quod omnes illi, qui simoniace ordinati fuerint, a suorum sicut ordinum executione suspensi. b Per electiones vero, postulationes, confirmationes, provisiones, seu quavis alias dispositiones, quas simoniaca contigerit labe fieri, & quae viribus omnino careant in ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personaribus, officiis ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, aut aliquo eorum cuiquam ius nullatenus acquiratur, nec inde faciat aliquis fructus suos, sed ad illorum omnium quae percepit restitutionem sub animae suae periculo sit adstrictus. Statuentes praeterea, quod universi & singuli etiam praemissis dignitatibus praediti, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat, mediatores extiterint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant: a qua nisi a Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolvi, praeterquam in mortis articulo constituti. Et ut huiusmodi labe contagio frequentius reprimatur, omnibus & singulis ecclesiasticis secularibusque personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute sanctae obedientiae districtius injungimus, ut eos omnes, quos simoniam huiusmodi commisisse vel procurasse, aut in ea mediatore esse sciverint, Pontifici praedicto, vel cui idem Pontifex duxerit committendum, per se vel alios revelare quancumque non omitterent. Pro revelatione huiusmodi etiam si complices fuerint, non solum

a Vide extravagantes in V. incip. cum primum. s. Et ut simoniaca pravitate per quam haec constitutio irrevocabiliter observari mandatur, & de intellectu de sententia Castorei s. ut. de consti. b Vide cap. de simonia. Et ibi plenius per canonistas extra. de simonia. adde omnino beatus Thomas 2. 2. quaest. 100. art. 2. ad quartum argumentum. c Complices criminis quandoque praesuntur. Col. ad leg. Inham majestatis. l. quisquis. in fine.

veniam a nobis, sed etiam gratiam consequenti si eorum iudicio participes tantis criminis valeant cedere. Quod si non fecerint, absolvi non valent donec praedicta revelent, & complices huiusmodi detecti auctus puniantur. Nulli ergo, &c. nostrae confirmationis, innovationis, declarationis, & voluntatis infringere, &c. Datum Roma apud sanctum Petrum, anno incarnationis Domini M. CCCC. LXIV. 9. Cal. Decemb. Pontificatus nostri Anno 1. Publicata die 24. Novemb. Anno praedicti.

DE IVDEIS. TITVLVS II. CAP. I.

Christiani arma portantes ad infideles Christianos impugnant ipso facto sunt excommunicati, captivitate ferri infens, & infideliter, tam ad res, quam ad personas, & eorum bona cessare debet cap. sta. quorundam. & cap. ad liberandam. extra. ord. in.

Clemens V.

MULTA a mentis amaritudine concitatus, gravisque doloris aculeus perfidit mentem nostram, intelligentes, quod renati fontis baptismatis in devium aberrantes, qui debent opprobrium illatum Domino in terram incredulitatis suae totis viribus vindicare, potius injuriaribus suis foveas, Saracenorum videlicet horribili & perfide animi: & degenerantes miserabiliter a statu fidelium, suae propriae immemores, & salutis oblitii, inimici crucis Christi, contra ipsius negotium, ferrum, equos, arma, & alia veitta, necnon victualia, & mercimonia in Alexandria, & ad alia loca Saracenorum terrae Aegypti deferre praesumunt. Ex quo manifeste apparet, quod Christianos, qui ad defensionem haereticis Domini iudicem pro fide remanserint, talibus ad ipsi subsidium irerentur impugnant: propter quod fidei negotium, ibidem quodammodo nocitur deperit. Nos igitur qui ad liberandam terram ipsam operam dare intendimus (cum Dei adiutorio) efficacem, tam gravem ingressus ulterius sustinere nolentes, felices recordationis Nicol. Pap. IV. praedecess. nostr. vestigiis inherentes, praesentium tenore statumus, ut nullus arma, & quos, ferream, lignamina, victualia, & alia quaeunque mercimonia in Alexandria, vel alia loca Saracenorum terrae Aegypti deferre, mittere, vel portare, seu de portibus eorum, ut eisdem deferantur, extrahere, vel extrahi permitteat, aut eis alius auxilium vel favorem praestare quoquo modo praesumat. Nos vero illos, qui contra huiusmodi constitutionem nostram aucto-merario venire praesumpserint eo ipso excommunicationis sententiae decernimus subiacere: a qua absolvi nequeant, nisi tantum de bonis proptis in dicta terra subsidium converterendum exsolverint, quantum ad praedictas detulerint vel miserint, aut deserint, vel de ipsorum partibus extrahi permiserint, defendendum: nec tunc etiam ab eadem (praeterquam in mortis articulo) absolvantur sententia, absque mandato sedis Apostolicae specialis. Et nihilominus, si personas eorum capi contingat, in servitium & captivam illorum esse volumus, in quorum occiderint captivum. Auctoritate insuper Apostolica statuentes, ut illi, qui contra huiusmodi statutum nostrum quomodolibet venire praesumpserint, praeter poenas praedictas, quas ipso facto incurrant, perpetuo sint infames, & interfectibiles habentur.

a Praeter cap. sta. quorundam. & cap. ad liberandam. extra. de Indeis, vide Clem. I. ord. tit. & praesentium. Extra. in causa Domini 17.

... quod nec testari, nec legata eis seu relicta percipere valeant, & insuper ad successiones, tam ex testamento, quam ob intestato sint profus & reddantur inhabiles, nec ad publica quælibet admittantur officia, & tanquam heretici omnes actus legitimi penitus interdici, & tanquam excommunicati, hostes quæ catholica fidei (postquam de ipsorum huiusmodi temeritate confiteri) dicte dominicis & festis publicè nuncientur, & in futurum bona eorum omnia devolvantur.

CAP. II.

habet ad fidem concessi non sunt in bonis molestant, ne sint de ipsorum conditione post baptismum, quam essent ante.

Ioannes XXII.

Legum a arbitantes, & iuri consonum, fonte renatus baptismatis iudæica cæcitate dimissa ampliori favoribus aut gratis, quam antea abundare: indecens & absurdum, ut qui in perfidia abundarent, cogantur mendicare fideles: univèrsis & singulis rectoribus, & latinis officialibus comitatus venesini, aliorumque comitatuum, & terrarum pertinentium ad Apostolicam sedem, districte precipimus & mandamus, quatenus contra huiusmodi & qui in posterum convertentur, in possessionibus & bonis aliis, quocunque nomine censentur, quæ in comitatibus & terris prædictis conversione tempore obtinebant, seu etiam obtinebunt, occasione prædicta nullam molestiam inferant, nec ab aliis intervertant: sed ipsi in his & aliis se favorabiles exhibeant, ipsos ab iniuriis & molestiis protegant & defendant: ut sic de servitate ad libertatem se transire permittant, nec redire prætextu mendicantiæ odibilis ad diuinitiam perditionem compellantur. Nulli ergo, &c. noverimus præceptionis & mandati infringere. Datum Avinionæ. Cal. Augusti. Anno 4.

DE HÆRETICIS.

TITVLVS III.

CAP. I.

Deventem, per hoc, cod. tit. lib. 6. declarat, bona hæreticorum per hæreticos usurari vetans.

Benedictus XI. Inquisitoribus hæretica pravitatis.

Ex eo, quod quædam novella constitutio super negotio hæreticæ pravitatis à bona memoriæ Bonifacio Papa octavo, prædecessore nostro, edita videtur, quod in ipso negotio per diocesanos Episcopos, & inquisitores super eodem facto inquiri valeat communicare vel dividim: & si divisim processerint, teneantur sibi invicem communicare processus: Nos contra hoc voluimus, quando & quoties sit ista processuum communicatio faciendâ. Nos autem de fratrum nostrorum consilio intelligendo diocesanos & inquisitores nec demum divisim procedere, cum hi & illi separatim, non quando Episcopi tantum, vel inquisitores tantum procedant: consultationi vestræ breviter respondemus, quod quando utriusque procedunt se iunctim, debent in fine tantum, dum nihil restat agendum, nisi quod solum sententia promulgetur, communicare processus. Licet enim quibusdam potuisset videri per nos civilem, quod sicut quando aliquis ex astitatis iuram alio debet ferre sententiam, ut puta, quando ad iudicem delegat causam, sibi sententia reservata:

a. Vide omnino extravagantem Pauli Papa III. incip. cupentes. b. Præter nota. c. per hoc de hæret. lib. 6. vide Nicolaum Emyerium in directore inquisitorum part. 2. quaest. 30. et 31. d. Repertorium inquisitorum omnino communicare, sed quomodo, & Zacharium tractat. de hæret.

saltem in principio, id est, contestatione, rursus in medio, & semel in fine quæ sunt examinata audire debet: ita & in casu præfenti, ubi ex actis coram alio habitis alter profert sententiam, si alter huiusmodi ista recuset: quod fieri non potest, si eorum denegetur editio: tamen id æquitas canonum non admittit. Vnum sanè casum excipimus, si alter commodè non possit procedere, nisi alterius actus visis. Ex hac enim causa semel tantum (us fraudis locus non fiat) in toto negotio copia tribuatur. Verùm quia à nonnulli diocesani partem partem proventuum de hæreticorum bonis inquisitionis officio deputate propter expensas, quas dum inquirunt in sepedito negotio faciunt, à vobis exigere moluntur, hoc tanquam iuri absonum (cum ordinari sint, ideoque officio tale, quod eis incumbit, propriis eos oportet explere stipendiis) fieri penitus prohibemus. Rationem autem eadem diocesani proventuum, obventionum ex inquisitionis officio à vobis, non obstante aliqua institutione, consuetudine, vel mandato contrariis, non exposcant: sed eam cameræ nostræ, vel alii, cui nos vel successores nostri Romani Pontifices mandaverimus reddendam, reddatis, quæ generaliter observari iubemus.

CAP. II.

Tres errores magister Ioannis de Poliacio, doctoris Parisiensis, hæretici damnantur.

Ioannes XXII.

As & electionis doctor eximius, & egregius prædicator, cuius prædicatione mundum docuit universum, præsumptuosam illorum auidiam refranare sollicitus, quæ prudentiæ propriæ innitentes, in errores proprios prolabantur, non plus sapere, quam oportet sapere, sed ad sobrietatem sapere salubri doctrina suggestit: & iuxta Sapientis eloquium: Quisque suæ prudentiæ modum ponat. Sanè dudum quum dilectum filium magistrum Ioannem de Poliacio, sacre Theologiæ Doctorem, certis ex causis de fratrum nostrorum consilio ad nostram præsentiam vocavissimus: fide digna relatio ad nostrum perduxit auditum, quod ipse in quibusdam articulis tangentibus poenitentia sacramentum, non sobriè, sed perperam sapiebat, infra scriptos articulos, periculosos continentes errores, docens publicè in suis prædicationibus, & in scholis. Primò siquidem adstruens, quod confessi fratribus, habentibus licentiam generalem audiendi confessiones, teneant eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum confiteri proprio sacerdoti. Secundo, quod stante, Omnis utriusque sexus editio in concilio generali à Rom. Pontif. non potest facere, quod paræciani non teneantur omnia peccata sua semel in anno proprio sacerdoti confiteri, quem dicit esse paræciale curatum. Imò nec Deus possit hoc facere: quia (ut dicebat) implicat contradictionem. Tertio, quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi confessionem: imò nec Deus, quin confessus habenti licentiam teneatur eadem confiteri proprio sacerdoti: quem dicit esse (ut præmittitur) proprium curatum. Nos igitur scire volentes, si suggesta nobis veritatem haberent, articuloꝝ præmissorum copiam eidem magistro Ioanni fecimus assignari, & ad suam defensionem plenam audientiam sibi præbimus, tam in nostra & fratrum nostrorum præsentia in consistorio, quam alios coram aliquibus ex ipsis fratribus per nos ad huiusmodi officium deputatis. Verum, licet præfatus magister dictos articulos, & contenta in ipsis defendere nitetur, asserat tamen se paratum credere & tenere in præmissis & aliis, quæ tenenda & credenda esse sedes Apostolica definit. Nos igitur attendentes,

a. Vide Emyerium in directore inquisitorum. p. 3. q. 104. 105. & seq. b. Rom. 12. c. Proverb. 1. & 23. d. Scilicet Latoran. sub Innoc. III. c. 2.

manifestationem non negamus: misericordes ab eis non avertimus oculos, illisque pium animum exhibemus. Quocirca omnes praedictas, decessiones a cardinalibus, privationis a beneficiis & ecclesiis, inhabilitatis ad papam Romanum & bonorum, & jurium que certis nobilibus Romanis civibus & aliis concessa sunt (confiscationibus exceptis, in quibus nihil immutamus ad praesens) sententias, penes & multas, & alias, que in processibus mentis sine alibi continentur: verbo etiam in vita ipsius, vel in morte eius latas & infidas, seu confirmatas & innovatas per eundem, eundem, si cui si (ut praedictum) esse per nos specialiter numeratas, & nominatim expressas, tam ad praedictas Jacob. & filii dicti Ioan. de Col. masculinam & femininam prolem, eorumdem Ioan. & filiorum, & per utrumque sexum posteritatem descendentem ab eis, Pe. & Richardum, & Ioann. de monte nigro generatos, quam ad coadjutores, fautores, receptatores, obsequiosos, & sequaces eorum quoslibet alios, penitus nullomodo & viribus vacuamus: Ita, quod nec etiam pro praeterito tempore possint super eis aliqua persona impetrare, que incurserint eas, aut contra ipsas aliquem effectum habere. Et si quod quavis alia quam praefata, depositio a cardinalibus, privationis beneficii & ecclesiarum, confiscationis bonorum & iurium, que (ut praemittitur) dictis civibus (seu aliis sunt concessa, & inhabilitatis ad papatum, sententia sine, quae absolute, reddimus. Et irregularitatem, si quam quocumque modo contraxerint, removemus, & notam aboleamus ipsius. Inhibentes ne iam dicta Praefata cum honore suo restituerent, vel munitur, aut civitatis nomine, sine episcopatum recuperare absque nostra licentia speciali. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, processibus, inhibitionibus, decretis, privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, per quae praesentibus non expressis, vel totaliter non inserta, earum effectus possint quomodolibet impediri: & de quibus, quorumque, veris tenoribus, de verbo ad verbum debeat in nostris litteris fieri mentio specialis.

DE FURTIS. TITVLVS V. CAP. VNIC.

Prædictis excommunicationibus late in eis, qui supra sunt thesaurum ecclesie, quam iussit Clemente Papa de Perusio in Lucaniam excommunicatis res que hinc nominatim deportaverunt. Et hinc habentur optima prædicta monendi maleficia, ut infra certum terminum satisficerent, aliter excommunicationem incurrant: & deinde ipsius excommunicationis publicanda hac extravagantia in manus sit.

Ioannes XXII.

THEIDELIS & stolidi prædicationis alumni se per culpe vitium indignos efficiunt, ut matris ecclesie illi non cupentur, dum ad ipsius matris injuriam se converterunt (quod gravi nos commotione perturbat) matris ejusdem pietatem offendunt: & his in perniciem miserabili excitate dilapsi, respurgunt infamie macula loca propria nationis. Dudum siquidem nonnulli agere filii, qui ad quæque nefaria currere sunt ausi, reversis ausibus in matris ejusdem prosilientes injuriam & offensam, illam thesauri sui maximam partem, que de Perusio ad civitatem Lucanam de mandato felic. record. domini Clementis Pa. V. prædict. nostr. dum ad huc viveret, per dilectos filios Vitalem de Chabenate, clericum Burdegalem, Alexes. & Guli. de Luna, ferventem prædecessoris ejusdem, una cum dilecto filio Jacobo de Castibus Decano ecclesie S. Severini Burdegali. diacon. Capellano nostro, extiterat deportata: & que in scriptis monasterii S. Fedrisii Lucanen. tunc temporis regebatur: deinde ad cameram prædecessoris ejusdem fideliter deferendam tempore invasionis civitatis

Lucanen. direperant in prædam, & de præfata sacristia per violentiam asportarunt. Nos igitur recuperationem thesauri prædicti sollicitis studiis præcedentes, omnes & singulos asportantes thesaurum prædictum, & alios, penes quos aliqua de thesauro fuerunt, vel adhuc existunt, auctoritate Apostolica coram hac fidelium multitudinem copiosa monemus, ut ea nobis aut ei, quibus ad id duximus deputandum, intra quatuor mensium spatum à die date publicationis præsentium numerandum cum integritate restituant & assignent: ac omnes & singulos scientes, ubi, vel penes quos aliqua de dicto thesauro extiterint, vel existant, ut intra terminum prædictum, nobis aut ipsi deputato nostro indicare student: aliaquin in omnes & singulos monitionis hujusmodi contemptores, cujuscumque dignitatis, status, vel conditionis extiterint, etiam si patriarchali vel superiori, aut illa quacumque præeminent dignitate, ex nunc auctoritate prædicta excommunicationis sententiam promulgamus: Mandantes illos per diocesanos locorum & rectores parochialium ecclesiarum civitatum & diocesam earundem singulis diebus dominicis & festis publicis campanis & candelis extinctis excommunicatos publicè nunciari: processuri ad graviora nihilominus contra eos, necnon & contra civitates, communitates, universitates, & singulares personas quascumque, quæ fuissent in præmissis culpabiles, sicut protervia ipsorum exegerint, & viderimus expedire. Non obstante, si eis aut eorum aliquibus, vel alicui sub quacumque forma vel conceptione verborum, à sede Apostolica sit indultum, quod excommunicati non possint, per literas sedis ejusdem, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dicta sedis indulgentia generali vel speciali, cujuscumque tenoris extiterit, per quam effectus præsentium impediri possit, vel quomodolibet retardari. Vt autem hujusmodi nostra monitio verius ad communem omnium notitiam deducatur, chartas sine membranas monitionem continentes eandem, in ecclesia Avinion. appendi vel affigi omissis seu superliminariis ejusdem ecclesie faciemus, que monitionem ipsam suo quasi honore præconio & patulo iudicio publicabunt: ita quod omnes & singuli, quos monitio ipsa contingit vel contingere potest, nullam posse possint excusationem prætere, quod ad eos talis monitio non pervenerit, vel quod ignoraverint eandem. Cum non sit verisimile, remanere quoad ipsos incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Datum Avinion. 2. Calend. April. Pontif. nostr. Anno 1.

DE CRIMINE FALSI. TITVLVS VI. CAP. VNIC.

Alchimie hic prohibentur, & puniuntur facientes & fieri præcurantes: quoniam tantum de vero auro & argento debent testere in publicum, ut pauperibus erogetur, quantum de falso & adulterio possiderunt. Et si eorum facultates non sufficiant, pena per iudicium discretorem in aliam commutabitur, & infamie sunt. Et si sine clerice, beneficii habitus privantur, & ad habenda inhabiles efficiuntur. Vide extravagantem ejusdem Ioan. que incipit, Proventens, & est sub eod. tit. collocata.

Ioannes XXI.

SPONDENT, quos non exhibent divitias, pauperes Alchimistæ: quare, qui se sapientes existimant, in foveam incidunt, quam fecerunt. Nam

a. Vide B. Thom. 2. 2. q. 77. art. 2. ad 1. arg. & ibi Cajetanum O. de ad. consil. 7. q. incip. an alchimista peccet. & late Cassanum in consilio gloria mundi, part. 11. consil. 40.

PPPP

hand dubie hujus artis Alchimie alterutrum se profes-
 fores iudicant, cum lux ignorantie consitit eos, qui si-
 pra ipsos aliquid hujusmodi dixerint admittunt: qui-
 bus cum veritas quaesita non suppetat, diem cernunt,
 facultates exhauriant: iidemq; verbis, dissimulant fal-
 sitatem, ut tandem, quod non est in rerum natura, esse
 verum aurum & argentum lophistica transmutatione
 confingant: eod; interdum eorum temeritas damnata
 & damnanda progreditur, ut fides metallis cadant pu-
 blice moneta characteris fidei oculis, & non alias Al-
 chimitum fornacis ignem vulgum ignorantem eludat.
 Hac itaque perpetuis volentes exulare temporibus, hac
 edictali constitutione sancimus, ut quicumque hujusmo-
 di aurum vel argentum fecerint, vel fieri secuto facto
 mandaverint, vel ad hoc scienter (dum id fieret) facien-
 tibus ministraverint, aut scienter vel auro vel argento mis-
 fuerint, vendendo vel dando in solutum: verum tanti
 ponderis aurum vel argentum penes nomine inferre cog-
 nantur in publicum pauperibus erogandum, quanti Al-
 chimitum existat: circa quod eos aliquo praedictorum
 modorum legitime confiteri deliquisse: facientibus ni-
 hilominus aurum vel argentum Alchimitum, aut iplo (ut
 praemittitur) scienter utentibus perpetua infamiae nota
 reperiatur. Quod si ad praefatam penam pecuniariam
 exolvendam delinquentium ipsorum facultates non suf-
 ficiant, poterit discreti moderatio iudicis penam hanc in
 aliam (puta carceris, vel alteram iuxta qualitatem negotii,
 personarum differentiam, aliasque attendendo cir-
 cumstantias) commutare. Illos vero, qui in tante igno-
 rantiam infelicitatis proruperint, ut nedum nummos
 vendant, sed naturalia juris praepcepta contemnunt, artis
 excedant metas, legumque violent interdita, scienter vi-
 delicet adulterinam ex auro & argento Alchimito cudendo
 seu fundendo, cudi seu fundi faciendam monetam, hac
 animadversione percelli jubemus, ut ipsorum bona defra-
 rentur carceri, ipoque perpetuo sint infames. Et si cle-
 ricis fuerint delinquentes, ipsi ultra praedictas penas pri-
 ventur beneficiis habitis, & profus reddantur inhabiles
 ad habenda.

DE PRIVILEGIIS

TITVLVS VII.

CAP. I.

Hec extravagans dat praedicatoribus, & minoribus privilegia
 plurima circa tria: videlicet circa praedicationes, confessiones, au-
 ditiones, & spulsaes. De secundo in 4, sed quia multoties. De
 tertio in 4, porro. Et licet sit revocata per Clem. 11. de spulsa, multa
 tamen natu digna in ea reperiuntur, qua non sunt retractata. Et
 potuisset non inepte poni sub tit. de spulsa. Sed non est inconveniens
 idem cap. de veris respectibus, sub vana collatae titulu: ut patet in
 cap. significanti sua, extra, de lib. et. & de ap.
 Benedictus X.

INTER cunctas sollicitudines nostras, quibus nos
 pastorale premit officium, & debitum Apostolica
 servituti adstringit, illa debet esse praecipua, ut gre-
 gi dominico nobis superna dispositione commisso, ani-
 matum cura non desit, ne illum lupus rapax antiquus
 serpens humani generis inimicus invadat, ejusque san-
 guis de nostris (quod absit) clamante Propheta, mani-
 bus requiratur. Debemus insuper, quantum ex alto
 permittitur, pacem inferere, removere scandala, jurgi-
 orum amputare materiam, & intelligere super egenum
 & pauperem: quia non in finem oblivio erit paupe-
 ris, & patientia pauperum non peribit in finem. Sanè

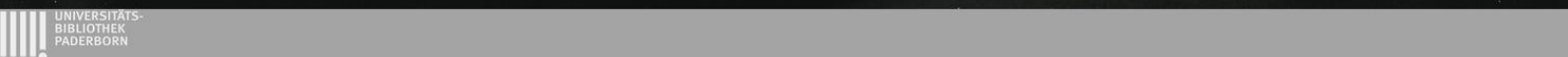
a Vide extravagantes Sixti IV. incip. vixit illius. tit. de rebus
 & pasc. inter communes.
 b Psalm. 40. c Predicatio non semper retractata
 sum a peccatis, c Rom. 10.

didum bonae memoriae Bonifacii Pap. VIII. apostolicus
 noster quondam specialiter inter praedicos, rectoris, sac-
 sacerdotis & clericos praedictorum ecclesiarum de pro-
 una, & praedictorum ac minorum ecclesiarum de pro-
 una, super faciendarum praedicationum, confessionum
 confessionum per eosdem fratres, ac deinde de his de
 funeralibus canonicis portionis articulis, & de his de
 confessionum plenius continetur. Et quod in his de
 constitutione plenius continetur. Et quod in his de
 edidit, certum his modum imponere potest. Et quod
 tendebat quiete, turbata nati est. Et quod in his de
 suborta diffidia, & pullulata inquietis dicitur pro
 liare noluntur: sicque dum aniam solvisti de cordi
 nodum ligasse videtur, & sepe in uno hujusmodi
 capite suscitasse. Nec mirum, quia plerisque praedico-
 novitates discordiam, praefertim dum ab eo, quod in
 quum visum est, per novam conditionem exequitur
 nec quare recedatur, antilias eadem vel alia conditione
 Ideoque cupientes, ut ipsi gregi cum nobis etiam
 impendatur, quod amplior in ergo Domini operetur
 numerus operetur, super a egenum morelem de
 perem, ac novitatem removere per eosdem condi-
 tionem induciam: statim de fructum vel alia
 condilio, ut priorum ordinum fratres, qui ad hoc
 tati fuerint in ecclesiis ac locis ipsorum, qua
 tiam habent, & in postum obtineant, ac in
 communibus seu publicis, libere abque
 & aliorum praedicatorum petia licentia velent de
 populo praedicare, eique proponere verbum Dei. Co-
 yeant tamen omnino, ne hora, in qua doctorum
 praedicaent, vel coram se faceret praedicatorum
 iidem fratres: putamus etenim dignum, ut magis no-
 nor, & superiori inferior deferat in hac parte
 san aliud circa hoc faceret de voluntate praedico-
 rum ipsorum, aut in studiis generalibus praedico-
 diebus illis duntaxat, quibus sermones ad clericali
 solent, & solemniter praedicaent, seu monitiones
 bus, vel corundem fratrum festis specialibus praedico-
 liatibus, quia in his casibus cum doctorum praedico-
 tione concurrere poterunt. Vbi vero ab eis
 vocarent generaliter ad se clericum alium, vel
 urgente causa illum dicerent congruam, et bona
 in studiis memoratis dicitur, ferebantur ad hunc
 modi praedicatione cessant. In ecclesiis autem, pro-
 modicibus fratres ipsi invitis eorum rectoribus seu
 donibus (nisi iuxta superioribus eorum) non au-
 dant praedicare. Sed si quia multoties propositum
 vobum Dei audientem a peccato non retractata
 praedicationem necessarium est praedicatorum
 tum, circa quod (nisi articulis necessitate occurrat)
 cerdoti faciendi oris confessio (prope facipiam est
 Corde ad iustitiam creditur, ore autem fit confessio ad
 salutem) exigitur: alias frustra esset in sacramento
 dem sacerdotis (qui inter lepra, & lepra dem detra-
 nere) ministerium institutum. Electi ergo ad
 fratres ad audiendas confessiones & praedicationes
 gendas, libere auctoritate Apostolica abique huiusmodi
 cefanorum, & aliorum praedicatorum interfectione, con-
 ptorum & non exemptorum, quibus subditum, pro ad
 sitendum accedunt, audeant eis peccata sua
 volentes: Non religiosos, qui secundum
 rum ordinum propriis praesentibus confiteri debent, aut
 ab eis, ne confiteantur aliis, prohibentur, ab
 ipsisque poenitentias salutaris inungant, intra illa
 gnatos terminos ad hujusmodi exercendum officium
 constitutos. Excommunicationis vero, vel alia
 tentias per pralatos laicos contra hoc, vel in extra
 dem, denunciamus irritas & inanes: nec conditi

fratibus peccata illa, de quibus confessi sunt eis, & ab-
 soluti poenitentes, de illis sacerdotibus propriis tenean-
 tur. (Sicut etiam non tenentur iterum confiteri: non
 eadem confessione generalis concilii, quae sano in-
 tellectu sequitur absurdum) quod per poeniten-
 tiam dimissa peccata quis confiteri debeat, & quod li-
 ceat deinde adhuc ad solvendum remaneat obliga-
 tus, intelligenda est (ut ex ea patet) de illis, qui pecca-
 ta sua confiteri aliis neglexerunt. Sed sacerdotes ipsi
 scilicet confessis & absolutis adstricti sunt ministrare.
 Eucharistiam, & extremam unctionis etiam sacramentum.
 Super confessione autem facta fratribus memoratis,
 quibus de contentis solus praesudicio (si falsum dicat)
 geratur in iudicio animae seu poenitentiae foro, stabitur
 simpliciter verbo illius, qui sacramenta petit praedicta, &
 sic fratribus se confessum. Duos tamen casus exci-
 piunt, scilicet si sacerdos asserat eum excommuni-
 catum, aut notorie peccatorem. Sed videat, ne id di-
 ligenter, aut in dolum, vel in fraudem: quia si
 hoc egerit, a delicto tali nihil plane satisfecerit (praeter-
 quam in morte) absolvi nequeat, nec de illo ad poeni-
 tentiam aliter admittatur. Verum autem diocesis hono-
 ribus solvetur. Praecipimus ut provinciales priores
 praedicatorum, & ministri minorum ordinum praefato-
 rum, per se vel alios, verbo vel scripto, eis significant,
 se fratre ad huiusmodi confessionem audientem, &
 poenitentiarum injungendam officium elegerit, &
 non nominando, aut eorum ipsi silendo eos, nec illo-
 rum numerum exprimendo. petant humiliter a dio-
 cesibus eisdem, quod idem electi fratres de ipsorum
 jurisdictione & licentia dictum possint in eorum civita-
 tibus & diocesis intra eis determinatos fines officium
 exercere. Quod si denegent, vel intra triduum non
 concedant, extunc iidem fratres nihilominus auctori-
 tate eadem huiusmodi officium exequantur. Datum
 nos licentiam per diocesis eorum mittere nolumus
 terminari. Per hoc autem non intendimus, quod sa-
 pienter fratres, qui ad hoc eligunt officium exercen-
 dum, plus habeant inaudiendis confessionibus, &
 poenitentia injungendis, quam parociales sacerdotes no-
 minato habere. Sicut de calibus Episcopis & supe-
 rioribus, quos inferius annotavimus, ac sedi Apostoli-
 cae reservari, se nullatenus intromittant. Observent
 ergo sollicite dicti fratres, ne ad confessiones recipiant
 commotos criminibus, pro quibus solennis est poeni-
 tentia indicenda. Modo eodem excommunicatos re-
 quies, & clericos, qui propter delictum irregularita-
 tem aliquam incurrerunt. Inconveniens enim existi-
 mus, ut a peccato absolvat, qui poenitentiam eide-
 mae imponere, aut irregularitatis poenam, peccati
 sequam, vel excommunicationem, quae infligitur
 poenitentiae a jure quandoque pro crimine, quae quem
 ab ecclesia, & per consequens a participatione eccle-
 siasticorum sacramentorum excludit, removere non
 possit. Incendarios, eosque qui tam enormibus sunt
 poenitentia peccatis, quod ea rationabilis consuetudo praefati-
 pra canonice in episcopis aliquibus reservavit Epi-
 scopis, similiter non admittant, quam consuetudinem
 in causa, quae iure ad id animum nostrum movit. So-
 lomodo circa voluntarios homicidas, falsarios, eccle-
 siarum immunitatis, & libertatis ecclesiasticae violato-
 res, & sortilegos approbamus. Quod si forsitan antequam
 ab eo, qui potestatem habet, absolvi possint, mors tam-
 conteri voluntum verisimiliter timeatur: etiam
 praedictis calibus lapsati fratres eos confiteri volen-
 tes audiant, ipsique beneficium absolutionis impen-
 dent, sed libentiam iuramentum, quod liberati se suis E-
 piscopis & excommunicatoribus praesentabunt: excommu-
 nicatum super his, pro quibus ab eis excommuni-
 cati erant, & Episcoporum pro peccato huiusmodi pa-
 rati mandatis. Verum, quia post baptismum inter ca-

tera magis ad salutem necessaria a est propositio verbi
 Dei, quo audientes illud, quod est victoria nostra,
 instruantur in fide, docentur fugienda fugere, & sectan-
 da sectari, a quo per peccatum lapsi resurgunt, poeniten-
 tiae sacramentum percipiunt. Grandis nobis sollicitudo
 incumbit, ut tales ad huc promoventur fratres, qui o-
 leo dulcedinis verbi ejusdem nostris foveant subditos,
 a peccatis prohibeant, increpationis vero peccatorum
 suorum mordeant vulnera, eoque ad illa poenitentiae
 acrimonia purgandum & tergendum provocent & in-
 ducant. Ad id vero exequendum sententia b divina
 legis expositor, desideratur ordo, & vix integritas
 etiam postulatur. Scriptum est enim c: Tu scientiam
 repulisti, & ego te repellam, ne sacerdotio fungaris
 mihi: quia labia sacerdotis custodiunt scientiam, &
 legem exquirunt ex ore ejus: alia prout ad eum perti-
 net inter peccatum & peccatum non possit discernere,
 nec peccator existens Dei deberet emarrare justitias, & tes-
 tamentum illius assumere per os suum. Nam cujus vi-
 ta despicitur, consequens est, ut ejus praedictio contem-
 natur. Quare decernimus, ut priores, & ministri gen-
 erales, & provinciales praedicatorum, & minorum ordi-
 num praefatorum, vel eorum vicarii, de discretorum
 consilio ad tam salubre officium divina scientia
 doctos, discretione vigentes, vita probatos, & exper-
 tos moribus (alioquin disceptam reddent in futuro ex-
 amine rationem) eligant, & assumant: sic enim, quod
 praedicabunt, facient: quae arguent, operari cessabunt:
 & in eis edificabitur populus verbo pariter & exemplo.
 Ceterum licet (sicut praedicitur) de necessitate non sit,
 iterum eadem confiteri peccata: tamen quia propter
 erubescendum, quae magna est poenitentiae pars, ut eorundem
 peccatorum iterum confessio, reputamus salu-
 bre: districte injungimus, ut fratres ipsi confitentes ar-
 tente moneant, & in suis praedicationibus exhortentur,
 quod suis sacerdotibus saltem semel confiteantur in
 anno: asserendo id ad animarum profectum proculdubio
 pertinere. Porro, ut circa sepulchra apud loca
 eorundem fratrum eligentium sepeliri, & portionem
 canonicam de relictis eisdem fratribus minimè detraha-
 dam nequeat in posterum dubitari: jubemus, ut corpora
 defunctorum, qui apud eorundem fratrum loca elegerint
 dum viverent sepulchram, processionaliter cum cruce,
 thuribulo, & aqua benedicta, cantando seu legendo
 officium mortuorum, vel psalmos, & alienas ingredi-
 entes parochias, possint assumere, & ad suas deferre
 ecclesias tumulanda. De quibuscumque vero relictis praefatis
 fratribus in communi, vel singulari ultimis decedentium
 voluntatibus, sive apud eos sepeliendi sint, sive alibi, nulla
 per parochiales sacerdotes morientium, a qua fratres ipsos
 liberos esse volumus, canonica portio, vel multo minus
 per Episcopos episcopalis quarta omnino, cum eis tan-
 quam exempti non subint, nec etiam debita iure parochiae,
 si forsitan cathedralis defunctorum esset parochialis eccle-
 sia detrahaatur. De funeralibus autem medietatem, si com-
 mode divisionem recipiant alia ejusdem medietatis assi-
 mationem solvant parochialis ecclesiae, & sacerdotibus an-
 teditis. Funeraria vero intelliguntur hoc casu, quae cum
 fuerint defunctorum. De candelis vero, quas fratres portant,
 portio non petatur. Moneant autem iidem fratres, & pro
 posse inducant confitentes sibi, ut de propriis bonis suis
 parochialibus ecclesiis, eorumque sacerdotibus, competenter
 relinquunt, & quae eis debent parochialis iura reddant.
 Ad hoc non murmurat quaximus secularis clerus, non
 gerant molestè praetati, quod circa praemissa sic diximus
 providendi. Attendant quanta exis, quae in primis duob.
 articulis statuta sunt, salus animarum proveniat. Advertant
 quanta tollatur iurgia, & patienter considerent, quod eorū

a Verbi Dei propositio est ad salutem valde necessaria.
 b Forti sententia. c Osea 4. Matth. 2. Psal. 99.

397
 quibus lege erant, redimeret, ut adoptionem reciperent
 fidei. Ipse namque factus a nobis a Deo sapientia,
 iustitia, sanctificatio, & redemptio, non per sanguinem
 iocorum, aut vitulorum, sed per proprium & sanguinem
 sancti introitus in sancta, aeterna redemptione in-
 terit.
 Non enim a corruptibilibus auro & argento,
 sed scriptis agni incontaminati & immaculati precioso
 sanguinis nos redemit: quem in ara crucis innocens im-
 molans non guttam sanguinis modicam, quae tamen
 propter tantam ad verbum pro redemptione totius hu-
 manitatis generis sufficere, sed copiosè velut quoddam pro-
 fluxum noscitur effudisse, ita ut a planta a pedis, usque
 ad verticem capitis nulla sanitas inveniretur in ipso.
 Quoniam ergo exinde, ut nec supervacua, inanis, aut su-
 perflua tantae effusionis misericordiae redderetur, thesaurum
 militanti ecclesiae acquisivit, volens suis thesaurizare fili-
 is prout pater: ut sic fit in finibus thesaurus hominibus,
 quo qui ubi sunt, Dei amicitiae participes sunt effecti.
 Quam quidem thesaurum non in sudario a repositum,
 sed in agro a subconditum, sed per beatum Petrum,
 missi divergentes, etiamque successores, filios in terris vica-
 rios, commisit fidelibus salubriter dispensandum: & pro-
 pter, & rationabilibus causis, nunc pro totali, nunc pro
 partiali remissione poenae temporalis pro peccatis debiti,
 tam generaliter, quam specialiter (prout cum Deo
 negotio cognoscere) vere poenitentibus & confessis
 misericorditer applicandum. Ad cuius quidem thesau-
 ri communi beata Dei genitricis, omniumque electo-
 rum primo iusto usque ultimuni merita adminiculum
 praestare noscitur: de cuius consumptione, seu minu-
 tione non est aliquatenus formidandum, tam propter
 inimitabilem Christi (ut praedictum est) meritum, quam pro eo,
 quod quanto plures ex eius applicatione trahuntur ad
 salutem, tanto magis accrescit ipsorum cumulus meriti-
 torum. Quod fel. rec. Bonifacius Pap. VIII. praedece-
 ssor pius (sicut indubie credimus) considerans, & atten-
 tatione revolvens, quantum apud homines glo-
 riam Christi Romae respiciendus, & per quos ecclesia re-
 ligiosis sumptibus exordium: qui facti Christiani populi
 per Evangelium genitores, gregis dominici pastores, &
 dei laetores, ecclesiarum columnae, praeter ceteris Apostolis
 postquam quodam prerogativa in ipso salvatore fidei vir-
 tute excellunt: Quorum uni, scilicet Apostolorum Prin-
 cipi, licet bono dispensatori, claves regni caelorum com-
 mittere: Alteri tanquam idoneo doctore, magisterium ec-
 clesiasticum eruditionis inunxit: In specialis veneratione
 haberi debeant, & debita honorificentia venerari: pro
 ipsorum memoria recolenda crebrius, & reverentia a
 sanctis Christi fidelibus eis devotius adhibenda, ipsorum-
 que patrocinio favorabilibus assequendo, inconsumptum
 thesaurum huiusmodi pro excitanda & remun-
 danda devotione fidelium voluit aperire: decernens de
 futurum suorum consilio, ut omnes, qui in anno a nati-
 vitate Domini M. CCC. & quolibet anno centesimo ex-
 tate accederent reverentes, ipsaque si Romani ad minus
 XXX. si vero peregrini aut forenses fuerint, quindecim
 diebus continuis vel interpolatis, saltem semel in die,
 cum cunctis vere poenitentibus & confessis existerent, perso-
 naliter visitarent, suorum omnium obtinerent plenif-
 simam veniam peccatorum. Nos autem attendentes,
 quod annus & quinquagesimus in lege Moysaica (quam
 non venit Dominus solvere, sed spiritualiter adimple-
 re) hebdomadae remissionis & gaudii, sacraeque dierum na-
 tivitatis, quo lege fit remissio, censebatur: quodque ipse

398
 quinquagenarius numerus in testamentis, veteri qui-
 dem ex legis datione, novo ex visibili Spiritus Sancti in-
 discipulos missione, novo ex visibili Spiritus Sancti in-
 discipulos missione, per quem datur peccatorum remif-
 sio, singulariter honoratur. Quodque huic plura &
 grandia divina munera, adstantur mysteria scripturarum:
 & clamorem peculiaris populi nostri Romani, videlicet
 hoc humiliter supplicamus, ac nos ad instar Moysi & Aa-
 ron, per proprios & solennes nuncios ad hoc destinatos
 specialiter oranti prototo Christiano populo, & dicentis:
 Domine, aperi eis thesaurum tuum, fontem aquae
 viva, desiderantes benignius exaudire, non quidem ut
 sicut illius Israelitici populi indurati esset murmuratio,
 sed ut istius praedilecti populi, & sanctorum fidelium,
 augeatur devotio, fides splendeat, spes vigeat, charitas
 vehementius incalcat. Volentesque quam plurimos
 huiusmodi indulgentiae fore participes, cum pauci mul-
 torum respectu propter vitae hominum breviterem vale-
 ant ad annum centesimum pervenire, de frat. nost. con-
 praedictam concessionem indulgentiae ex scriptis &
 aliis iustis causis ad annum quinquagesimum duximus
 reducendam. Statim, de frat. con. praedictorum, & A-
 postolicar. plenitudine potestatis, ut universi fideles, qui
 vere poenitentes & confessi in anno a nativitate eiusdem
 M. CCC. quinquagesimo proximo futuro, & deinceps
 perpetuis futuris temporibus de quinquaginta in quin-
 quaginta annis praedictas eorundem, Petri & Pauli Apo-
 stolorum basilicas & Lateranensem ecclesiam, quam in Sy-
 lvestrae recordationis Constantinus, postquam per beatum
 Sylvestrum, sicut per eodum Apostolum Deo revelante,
 cognovit, renatus fonte baptismatis fuerat, & contagio
 lepra mundana, in honorem salvatoris construxisset,
 quamque idem beatus Sylvester novo sanctificationis &
 christianitatis genere dedicasse legitur: & in cuius eccle-
 siae parietibus praefati salvatoris imago depicta primura
 toti populo Romano visibiliter apparuit, devotius vena-
 randa, quam ex his & aliis certis & rationabilibus causis,
 ut ipsa ecclesia pariter indulgentiae praedictae privilegio
 decoraretur, & devotus ab eodem salvatore, qui in praefatis
 Apostolis mirabilis praedicator, eorum meritis & pre-
 cibus indulgentiae mereatur percipere largitatem, in hoc
 censuimus venerandam, causa devotionis modo praedi-
 cto visitaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum
 veniam consequantur, ita videlicet, ut quicumque
 voluerint indulgentiam huiusmodi assequi, si Romani ad
 minus XXX. si vero peregrini aut forenses, modo similibus
 XV. diebus ad praedictas basilicas & ecclesias accederent,
 tenentur: Adiacentes, ut si etiam qui pro ea consequenda
 ad easdem basilicas & ecclesias accedent, post inter-
 arptum impediri legitime, quo minus ad urbem illo an-
 no valeant pervenire, aut in via vel diem praetaxato num-
 mero non completo in dicta urbe decesserint, vere poeni-
 tentes (ut praemittitur) & confessi, eandem indulgentiam
 consequantur. Omnes nihilominus & singulas indul-
 gentias, per nos vel praedecessores nostros Rom. Pontifi-
 ces tam praenominatis, quam aliis basilicis & ecclesiis
 de dicta urbe concessas, ratas & gratas habentes, ipsas au-
 thoritate Apostolica confirmamus & approbamus, ac etiam
 innovamus, & praesentis scripti patrocinio communi-
 mus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
 nostrae reductionis, constitutionis, &c. Si quis autem
 hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis
 Dei, & dictorum Petri & Pauli Apostolorum eius se-
 se noverit incursurum. Datum Avinion. VI. Calend. Fe-
 bruar. Pontif. nost. Anno i. Quocirca fraternitati vestrae
 per Apost. scripta mandamus, quatenus singuli vestrum,
 in singulis vestris civitatibus & diocesis praedictas no-
 stras literas subditis vobis clero & populo publicitas, &
 intelligibiliter exponatis: ut annuente Domino ad pro-
 merendam huiusmodi indulgentiam se disponant. Ce-
 terum, quia praesentes literae nequeunt fortiter proter via-
 rum discrimina, vel alia legitima impedimenta singulis

a. i. Cor. i. b. Ad Hebr. g. c. i. Pet. d. Esai. e. i.
 f. Luc. g. h. Math. j. g. Levit. xi. e. ubi plenissime de
 anno quinquagesimo loquitur.

preminetur, conditionis, status, necnon universitatis, civitatum, castorum, & aliorum locorum districtus inhibetur, nec cum eodem Andronico Palaiologo in hujusmodi excommunicatione manente societatem vel confederationem aliquam contrahere sub quovis ingenio, vel machinatione presumant: vel ei alias in his, quibus excommunicatus est denunciatu s nobis, prestare consilium, auxilium, vel favorem publicum, vel occultum. Et si fecerit praedictum fuerit, omnes singulares personas contrarium praesumentes (non obstant qualibet indulgentia sub quacunque forma verborum, vel expressione ipsis ab Apostolica sede concessa, vel in posterum concedenda, quam quocumque hoc viribus volumus omnimò carere) sententiam excommunicationis, quam ex nunc in ipsos ferimus, incurrere volumus ipso facto: Terras ipsorum & universitates praedictas, quae secus attentare praesumpserint, prout expedire videbitur ecclesiastico curabimus subijcere interdictio. Ad privationem omnium bonorum, quae a quibuslibet tenent ecclesiis, & ad poenas alias spirituales & temporales, prout utile putabimus, processuri. Et nihilominus societatem & confederationem ipsas (etiam si penam & juramenti additionem vel quacunque fuerint alia firmitate vallata) decernimus irritas & inanes. Datum P. d. N. Nonas Junii, Anno 2.

CAP. IV.

Excommunicati sunt, qui literas à Papa ante suam coronationem concessas impugnant.

Idem d.

Quia à nonnulli (prout accepimus) contra doctrinam Apostoli suae prudentiae, quin potius imprudentiae imitantes, ac disceptare super his de quibus eis non expediat, fatigantes, asserere non verentur, quòd summus Pontifex antefuz coronationis insignia se non debet intrromittere de provisionibus, reservationibus, dispensationibus, & aliis gratis faciendis, nec se in literis Episcopum simpliciter, sed electum Episcopum scribere. Nec etiam uti bulla, in qua nomen exprimat ipsius. Nos talium temeritates, compescere cupientes, singulos, qui occasione huiusmodi aliquas literas nostras super negotiis quibuscumque concessas, quae à nobis ante coronationis nostrae insignia emanarunt, ausi fuerint impugnarè, excommunicationis sententia innotadamus. Datum apud Peficum Burdegal. die xx. Anno 2.

a Joannes de Sylva in troit. de benef. part. 1. q. 2. dum meminit huius extravagantis, attribuit Clero. b. b. Prev. cap. 2. ne emittatur. extr. de consuet. Alaconense.

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM FINIS.

